



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măracineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 175
din 12.07.2010**

Dosar nr.: 445/2009

Petiția nr.: 9973/10.11.2009

Petent: Z V

Obiect: declarația președintelui „Partidului Național Liberal” L O
cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome din România difuzată în mass-media.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1 Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1. Z V , cu domiciliul în

I.2 Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului.

I.2.1 L O președintele „Partidului Național Liberal”, cu sediul în
loc. București, Bd. Aviatorilor nr. 86, sector 1

II. Procedura de citare

2.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

2.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 283 din 12.01.2010 a fost citat petentul și a fost informat că se ridică din oficiu excepția lipsei calității active, iar prin adresa înregistrată cu nr. 267 din 12.01.2010 a fost citat dl. L O



2.3. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 11.02.2010. La termen părțile nu s-au prezentat și nu au răspuns solicitării Consiliului până la data soluționării dosarului.

III. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

3.1 Prin petiția înregistrată cu nr. 9973 din 10.11.2009, petentul sesizează C.N.C.D., arătând că declarația publică a domnului L O - președintele Partidului Național Liberal, având următorul conținut: *"numai alcoolici, țigani și prostituatele îl votează pe T B"*, crează o atmosferă degradantă/ofensatoare la adresa comunității rome.

3.2 Petentul solicită sesizarea CNCD în legătură cu asocierea categoriilor sociale menționate cât și folosirea lor în scop denigrator fiind folosite ca nominații adverse într-o campanie electorală, dat fiind și complexul de fapte în care a fost făcută declarația și anume un miting electoral.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

4.1.1. Petentul a indicat declarația făcută de reclamat solicitând ca CNCD-ul să ia măsurile ce se impun.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Până în momentul închiderii dezbaterilor reclamantul nu a comunicat punctul de vedere solicitat.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 **În drept**, Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.



5.2 Potrivit art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată „(1) **Persoana care se consideră discriminată** poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Legiuitorul român instituie principiul contradictorialității din care decurge implicit și principiul dreptului la apărare, în materia discriminării. În acest sens, art. 20 alin.4 dispune: „Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, **cu citarea obligatorie a părților**. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării”. Astfel, în cadrul procedurii de soluționare a sesizărilor, în materia discriminării, **se acordă părților posibilitatea să participe în mod activ la prezentarea, argumentarea și dovedirea susținerilor lor, având dreptul de a discuta și a combate susținerile făcute de fiecare dintre ele**, precum și de a-și expune punctul de vedere. În materia probelor, în cursul procedurii de soluționare a petițiilor privind fapte sau acte de discriminare se aplică principiul împărțirii sarcinii probei, ca excepție de la principiul din dreptul comun “onus probandi incubit actori”, potrivit căruia sarcina probei revine celui care face o propunere (afirmație) înaintea judecății. Astfel, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 **“Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare”**.

5.3 Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor în fața C.N.C.D. publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, în art. 11 alin.1 dispune: „Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional; c) obiectul petiției; d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția; e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere; f) semnătura....”

5.4 Potrivit art. 38 din Procedură: “(1) Reclamatului i se comunică copii de pe petiție, precizându-se că se depune la dosar punctul său de vedere cu privire la obiectul petiției.(2) Punctul de vedere al reclamatului va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința ori, pentru persoane juridice, denumirea și sediul. Dacă reclamatul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;c) excepțiile de procedură pe care reclamatul le ridică la cererea petentului;d) răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale petiției; e) dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, reclamatul va arăta numele și domiciliul lor; f) semnătura.

5.5 Potrivit art. 5 din procedura internă “Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de



discriminare împotriva sa". Potrivit art. 7 alin. 1 si alin.2 din procedura internă "(1) Persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) ori alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare. (2) Persoanele care nu au exercițiul drepturilor lor pot fi parte dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate potrivit legii".

5.6 Potrivit art. 28 alin.1 si 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată precum și potrivit art. 8 din Procedura internă "(1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.(2) Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia din urmă".

5.7 În raport de obiectul petiției și persoana care sesizează Consiliul, Colegiul constată că plângerea, în esență, vizează declarația președintelui „Partidului Național Liberal” Ludovic Orban cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome din România difuzată în mass-media. În fapt, între persoana care sesizează Consiliul și persoana prezumtiv discriminată nu există identitate. Colegiul ia act că prin Hotărârea nr. 76 din 02.06.2010 s-a mai pronunțat într-un caz având obiect similar.

5.8 Raportându-ne la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reiterează faptul că în înțelesul prevederilor art. 20 alin.1 **"Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliu..."**. Ca atare, legiuitorul instituie în beneficiul persoanelor care se consideră discriminate dreptul la o acțiune în constatarea și sancționarea contravențională a unei discriminări, de către C.N.C.D. Art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată, sub aspectul obligațiilor procedurale, dispune că **"Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare"**.

5.9. Spre deosebire de art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, unde legiuitorul utilizează sintagma "persoana care se consideră discriminată", în art. 20 alin.6 apare sintagma "persoana interesată". Pentru a înțelege pe deplin conținutul acestui termen, trebuie să ne raportăm la prevederile art. 28 alin.1 si alin.2 din O.G. nr. 137/2000 republicată, unde legiuitorul se referă la calitatea procesuală activă a organizațiilor neguvernamentale care au ca scop apărarea drepturilor omului sau un interes legitim în combaterea discriminării. Rezultă astfel, că în materia nediscriminării, calitatea procesuală activă aparține în primul rând persoanei care se consideră discriminată și în al doilea rând, în egală măsură, organizațiilor non-guvernamentale, în condițiile stipulate de legiuitor.

5.10 Acest înțeles este pe deplin redat și în Procedura internă de soluționare a plângerilor în fața CNCD, care definește, în art. 8, persoana



interesată: "fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) (n.n. organizații non-guvernamentale) ori alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare".

5.11 Art. 8 din procedură denotă intenția de a cuprinde mai multe categorii de persoane care se pot adresa CNCD, dar în condiții determinate. În primul rând, persoana care se consideră discriminată, (art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000), organizațiile ne-guvernamentale (art. 28 alin.1 și alin.2 din O.G. nr. 137/2000) precum și alte persoane care au un interes legitim și reprezintă o persoană împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare. Ca atare, procedura instituie posibilitatea unei a treia categorii de persoane de a sesiza CNCD. Este vorba de alte persoane decât organizații ne-guvernamentale, dar care au un interes legitim în combaterea discriminării, persoane care reprezintă un individ care a fost discriminat, un grup sau o comunitate de persoane discriminate. În cursul jurisprudenței sale, această ultimă categorie a fost reprezentată de sindicate, uniuni sindicale sau confederații sindicale care s-au adresat Consiliului în numele membrilor. În egală măsură, în această categorie s-au situat rudele unor persoane care au fost discriminate și care s-au adresat Consiliului în numele respectivului membru al familiei. În toate aceste situații, calitatea persoanei a fost raportată la interesul legitim în strânsă legătură cu un mandat de reprezentare, în sensul generic al sintagmei de mandat (împuternicire).

5.12 Or, în raport cu plângerea, astfel cum este formulată, Colegiul reține că petentul nu se înscrie în niciuna din categoriile de persoane în beneficiul căreia s-ar naște dreptul la o acțiune în constatarea și sancționarea discriminării imputate în cauză. Petentul nu este persoana care se consideră discriminată, nu reprezintă o organizație neguvernamentală, în sensul art. 28 din O.G. nr. 137/2000 republicată și nu deține calitatea de reprezentant al persoanelor discriminate. Prin adresa nr. 283 din 12.01.2010, Colegiul a pus în vedere aceste aspecte petentului pentru a acoperi excepția invocată, în speță fie să depună la dosar o împuternicire scrisă fie o declarație de însușire a petiției de către persoana care este discriminată. Colegiul a acordat termen petentului până la data de 11.02.2010 când a avut loc ședința de audieri. Totuși, până la data soluționării prezentului dosar, nu s-a comunicat un răspuns.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,



**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția lipsei calității procesuale active a persoanei care a sesizat Consiliul;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite dlui. Z V cu domiciliul în

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte



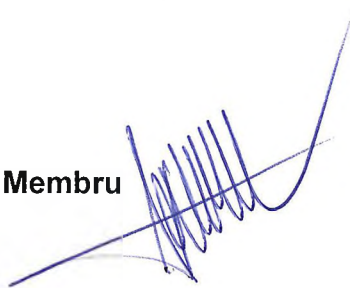
NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Vicepreședinte



GERGELY Dezideriu – Membru



JURA Cristian – Membru



HALLER Istvan – Membru



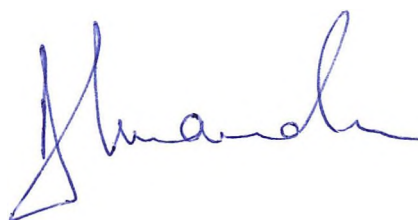
PANFILE Anamaria – Membru



POP Ioana Liana – Membru



VASILE Vasile Alexandru – Membru



Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

